
DEDIČI

I

Ante Murn
Univerza v Zadru

SJEĆANJA NA LJUBLJANSKE GODINE

Kao bivši doktorand poštovane profesorice dr. Helge Glušič, koja ove godine slavi osamdeseti rođendan, dužan sam joj ne samo čestitati i zaželjeti zdravlja, mira i još puno čitanja i pisanja nego i zahvaliti za iskrenu dobrotu, prijateljstvo, upute i savjete oko izrada i magisterija i disertacije.

Naime, sve je počelo u Ljubljani daleke 1977. kada sam prvi put došao na *Seminar slovenskega jezika in literature* (lektorica mi je bila Jasna Honzak Jahić), a iduće godine – jer sam u međuvremenu bio primljen za asistenta za predmet Slovenska književnost na Filozofskom fakultetu u Zadru – upisao na Filozofskom fakultetu u Ljubljani postdiplomski studij iz književnosti.

Profesorica/mentorica brinula se za kontakte s onim profesorima u kojih sam morao dolaziti na konzultacije i ispite (Jože Koruza, Janez Rotar, Boris Paternu, Franc Zdravec), dogovorila je telefonski da me primi pisac Ignac Koprivec (u njega sam bio u dva navrata: 12. 7. 1979. i 10. 7. 1980.), čije sam romane *Hiša pod vrhom* (1957) i *Pot ne pelje v dolino* (1965) uzeo za magisterij. I danas se s ponosom sjećam tih susreta, razgovora, i gostoprimstva, naročito dijela rečenice koja se odnosila na srž drugoga romana, naime, da »brez ljubezni do zemlje ni mogoče živeti, brez ljubezni do dela ne more se uspeti«.

Iza piščeve smrti ljubazno mi je na neka moja pitanja o romanima pokojnoga pisca odgovorila gospođa Zinka Koprivec, njegova žena.

Nakon magisterija u Ljubljani (1983) ponovno sam dolazio u Ljubljanu: prvo sam se dogovarao s prof. Glušič o naslovu teme za disertaciju, njezinu opsegu, sadržaju i piscima koji bi došli u obzir za proširenje magistarskog rada. Profesorica je opet bila mentorica, savjetnica, usmjerivač i dobra duša praćenja faza rada. Naslov smo odabrali: *Socijalistička preobrazba sela kao literarna tema u poratnoj slovenskoj prozi*.

Mentoričina smirenost, naslućivanje teškoća u koje sam povremeno upadao, njezine intervencije u pravom trenutku kako bi se to riješilo na najjednostavniji način puno su mi značili. I kada je boravila u Americi (1985–1987) pratila je moj rad, pa je iz Lawrencea napisala: »Le eno moraš neprestano misliti, da zbiranje gradiva ne bo šlo preširoko: biti racionalen in sistematičen, pa boš najpreje pri cilju.« I upravo to je za me bio ključni problem. Kao mentorica bila je članica povjerenstva pri obrani disertacije u Zadru (1989), pored profesora Lojze Krakara i Nikole Ivanišina.

Sve te godine, u etapama po četiri do pet puta godišnje, radio sam u Slovanskoj knjižnici. Ondje sam imao svoje mjesto za rad, na raspolaganju sve časopise i novine te iznimnu ljubaznost ravnatelja Štefana Barbariča, koji je između 1965. i 1972. bio predavač slovenskog jezika i slovenske književnosti na Filozofskom fakultetu u Zadru.

Kroz sve te godine bio sam darovan neizmjernom dobrotom, pomoći, susretljivošću, ljubaznošću, gostoprимstvom (u obiteljima Janeza Rotara i Lojze Krakara), upoznao sam mnoge ljude, obišao više ustanova, a za vikende posjetio dijelove Slovenije, svoje rođake na Dolenjskem, bio u mitskoj Podlipi, najljepšoj bajci moga dječastva, gdje sam između 1941. i 1945. – unatoč ratnim godinama, strahovima i nesigurnosti – srkao i napijao se podlipskim tišinama, mirisima livada i polja, slušao pjev šuma u proljeće, okupan u njihovu zelenilu ili ozaren njihovim tajanstvenostima, obilježen zorama i predvečerjima, snjegovima i zimama.

Prof. dr. Helga Glušič, njezini kolege i poznanici uveli su me u život i pulsiranje Ljubljane, u knjižnice, u knjižare, u institute, na seminare; svagdje sam, na svoj način, ponešto vidio, naučio, osjetio, doživio, nahranio se kulturom, sve to ponio sa sobom u Zadar, gdje uspomene žive u mediteranskom okruženju, u zagrljaju mora, utiha, bura i juga i gdje njihova boja nikada ne blijedi.

Svojedobno sam napisao u pismu svojoj poštovanoj mentorici da je naša generacija izvršila svoj životni zadatak, da smo mladima prenijeli svoja znanja i iskustva, a dobio sam odgovor da je uistinu tako, tj. »da smo bivši, tudi će še obstajamo«.

U našim godinama uspomene na prošla vremena, na ljude koji su nas obogatili svojom plemenitošću, plemenitošću duha, darovali nam svoj dio vremena, pomogli nam u životnim zadaćama i tako život učinili boljim – tim ljudima možemo zahvaliti na jednaki način: da sami postanemo bolji, da poštujemo sebe i one koji su drukčiji od nas, da nikada ne zaboravimo dobrotu koju smo primili.